№ 50. Treschdeen, 15. Dezemberî. 1893.

Sludinajumus nem preti:
Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 20, un pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, Helmsinga namâ, un Rihgâ, J. E. C. Kapteina kga grahmatu bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem:
8 kap. par sihku raksta rindinu; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

Latweeschu Awises.

Isnahk weenreis nedelâ.

Maksâ, Jelgawâ sanemot:
par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Maksâ, pahr pastu peesuhtot:
par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija:
Jelgawâ, pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7.

Redakzijas adrese:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 21 B.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: Pee Lankowska un Likopa kgeem, Leelajâ eelâ № 7, „Latw. Aw." ekspedizijâ. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes grahm. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36. — **Bauskâ:** Steina kga apteekâ un Ed. Drengera kga bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana kga un H. Towa kga grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna kga grahm. bodê. — **Wentspilî:** R. Antmana kga grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska kga un E. Baldrina kga bodês. — **Saldû:** Stepermana kga grahm. bodê.

72. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana kga grahmatu bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a kga grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahmatu bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Kad Meera teesa Dobelê
atkal atwehrta, tas ir 1. dezembri 1893. gadâ, es atkal usfahku

sawu praksi Dobelê

un tur buhschu **runajams ikkatru peektdeenu** Behtina namâ pee tirgus.

Jelgawâ, 25. nowembri 1893. gadâ.

Adwokats **Richard Seraphim, cand. jur.**

Ar pirmo dezembri 1893. g. es apmetos kâ

praktisedams ahrste Dobelê

Behtina namâ, pee tirgus.

Jelgawâ, 25. nowembri 1893. g.

Dakters Hugo Berg.

Adwokats J. Kelmers, cand. jur.,
eedsihwo Leepajâ, Nikolai eelâ, Kreuza namâ, blakus gimnasijai.

Aſ nahkoſcho gadu.

Lai muhsu lapas lasitajeem peesuhtischanas sinâ ne-eerastos nekahdi kawekli, luhdsam, jau pee laika „Latweeschu Awises" us nahkoscho gadu apstellet. Maksa ir: Jelgawâ sanemot — par gadu 1 rubl. 50 kap., par pusgadu 90 kap. Pahr pastu peesuhtot — par gadu 2 rubl., par pusgadu 1 rubl. 25 kap.

„Latweeschu Awischu" ekspedizija.

Runa,
ko Latweeschu draugu beedribas preekschsehdetajs, Dr. A. Bielensteins, beedribas sapulzê 8. Dezemberi 1893. g. Jelgawâ turejis.

Zeen. kungi, Juhs no sirds apsweizinadams schinî muhsu 65. gada-sapulzê, nemos, ihsumâ Jums sinas dot par teem darbeem, kas schogad muhsu darbalaukâ no beedribas lozekkeem un ari ziteem strahdneekeem strahdati, waj us preekschu mums buhs janem rokâ.

Pirmâ weetâ japeemin muhsu semes mahju, upju u. t. j. pr. wahrdu samekleschana. Diwi gadus atpakal to leetu Jums liku preekschâ. Pusotra gada atpakal tahs peepildamahs blanketas mahzitajeem bija peesuhtitas. Pagahjuschâ seemâ atbildes un salasijumi sahka nahkt atpakal, bet wehl pamasam. Darbs pa draudsehm un pagasteem naw wis weegls. Teem, kam darbs bija ja-usnemahs, sirdis us scho leetu nebija weenlihdsigi dedsigas. Zits ari tahda darba wehrtibu wehl nesamanija. Zitâ draudsê mahzitaja it nemas naw, kas to darbu waditajs un skubinatajs wareja buht. Jauni mahzitaji sawu robeschu weetas wehl zaur'zaurenehm nepasihst. Tad scho wasar' no jauna wiseem Kursemes un Widsemes Latweeschu mahzitajeem zaur ihpaschu rakstu luhdsu, lai to weetu wahrdu samekleschanu paskubina. Tas solis nebija pa welti sperts. Sahka pluhst deenu no deenas atbildes un weetu wahrdu krahjumi no malu malahm, un sahku domigs palikt, kâ isstrahdaschu to tschupu wiswisadu sinu. Nu, kad rautihs, tad redsehs.

Zik tahku tad esam tikuschi? Is Kursemes sinas man nahkuschas no 36 draudsehm, is Widsemes no 30 draudsehm. Tas ir pawisam no 66 draudsehm; no 94 draudsehm wehl truhkst (60 Kurs., 34 Widz.).

Bet japeemin, ka no daschas labas draudses no zita pagasta tee wahrdi wehl truhkst.

Sirsnigi pateikdamees teem ruhpigeem un schigleem krahjejeem, tàpat sirsnigi luhdsu teem, kas wehl newarejuschi sawu krahjumu man atsuhtit, lai newilzina, bet lai to dara tehwu-semei par godu un sinatnibai par labu. Tehwu-semei par godu, — jo es nesinu, waj jele kahdâ semê weenas weselas tautas robeschâs tahda pilniga pehtischana usnemta. Latwijai buhtu par godu, kad mehs to leetu schè waretum nobeigt, kà ta ir eesahkta. Sinatnibai par labu, — jo pee augsti gudreem pehtneekeem muhsu darbs zeenu, godu pelnijees. Schi gada eesahkumâ man gadijahs Keisariskai sinatneeku akademijai Pehterburgâ eesneegt muhsu weetu wahrdu pehtischanas programu, un schi programa tiks drukata akademijas aktis. Dsirdeja ari, ka zitâs Leischu gubernâs ari kahda weetu wahrdu sakrahschana un drukaschana rokâs nemta, bet masakâ mehrâ, nekà mehs to usnehmuschi. Panahkts ir un peerahdits, ka zaur mahju un zitu weetu wahrdu ispehtischanu daudz ko war isdibinat par teem sentscheem, kas tai semê mituschi un kas tee tahdi bijuschi. Un kad man pascham tas isdewees tai manâ pehtischanâ par Latweeschu robeschahm, un kad tagad taisahs tahdas pat ismekleschanas nemt rokâ par peem. Behmijas semê un Balkana walstîs, kur no wezeem laikeem daudz daschadas tautas jaukuschahs un mijuschahs, tad mums jo droschi un ruhpigi muhsu eesahktais darbs buhs jawed us preekschu, jo redsam, ka tas sinatnibai der.

Jau gadu atpakal tika waizats, kas ar to leelo gaidamo krahjumu notikschot, waj nepalikschot manâ skapî, waj es pats ar sawahm wahjahm azim spehschot to krahjumu isstrahdat? Schodeen waru jele kahdu atbildi dot, jo tas zelsch man jau paredsams. Krahjums, kà buhs kopâ, jadrukà. Bes tam neweens to newar isstrahdat. Kahds ir, tahds jadrukà, kad tik ortografija weenada nolihdsinata. Bet jadrukà diwreis, — weenâ kahrtâ pehz tahm draudsehm un teem pagasteem, kà tagad sarakstiti tee wahrdi, otrâ kahrtâ tee wahrdi jasaleek alfabetiski. Tad pirmajâ dalâ redsehs, kahdi wahrdi ronahs ikweenâ semes gabalâ; otrâ dalâ redsehs, kà tee paschi wahrdi ronahs schurp un turp pa wisu Latwiju.

Beidsamâ magasines burtnize jau sen Juhsu rokâs. Japeemin drukas misejums. Peelikums pee ta raksta par Latweeschu istabu naw wis no H. Seesemana mahzitaja peelikts, bet no ta pascha Slehkas mahzitaja Beuningena sarakstits pehz materiala, ko is Widsemes dabujis. Beuningena mahzitajs ar wisu to rakstu, tà sakot, zilas aris Latweeschu etnografijas druwâ, proti tai nodalâ par Wez-Latwju mahjoschanu. Tè wehl us preekschu daudz ko warehs ispehtit. — Rakstu par teem pilsehtu wahrdeem „Twer", „Nowgorod" un „Prag" nelaika Kukschu dsimtskungs v. Böttichers sarakstijis, kas sawâ muhschâ daudz puhlejees ar walodu pehtischanu. Is wina bibliotekas muhsu beedribai wehrtigas walodneeku grahmatas schkinkotas. — Muhsu mihkà Widsemes direktora, Th. Döbnera mahzitaja, raksts par Deewa wahrdu tulkojumeem Latweeschu walodâ rahda, ka „Latweeschu draugu bijis sen, sen preeksch muhsu beedribas zelschanas". — Smiltenes skolotaja D. Damberga raksts par nelaika Widsemes laukskolu usraugu, Guleki, schi kreetnà wihra peeminu muhsu sirdis atjauno. — Barons G. v. Manteuffels godu dod muhsu beedrim, Pehterburgas dozentam E. Wolteram, par wina samekletahm bagatahm sinahm par Witebskas Latweeschem. — Es pats esmu raudsijis istulkot burwju wahrdus, ar kureem pustrescha simts gadu atpakal domajuschi apzeetinat skreijoschu puhki, un atkal to atswabinat un wakâ laist. — Zereju, ka ari schi magasines burtnize muhsu beedribai buhs par godu.

Zitu leelaku pascha rokas rakstu waru peeminet, ko pagahjuschâ wasarâ us Wilneem esmu aissuhtijis tai arkeologiskai kongresei, ko tur schogad noturreja. Ta bija atbilde us to waizajumu, waj Apules pilskalns pee Skodes, Kaunu gubernâ, gan esot ta weeta, kur buhtu jameklè Apulijas pilsehts, ko Rimberts 900 gadu atpakal peemin sawâ grahmatâ par Anskara, pirmâ kristigas tizibas mahzitaja Sweedru semê, dsihwes-gahjumu. Es spreeschu, ka ta ir ta pati weeta, un apspreeschu tur Rimberta stahstu wehstures, geografijas un etnologijas sinâ, t. i. es apspreeschu, waj tee notikumi tà tizami, kà Rimberts stahsta, — kur tahs weetas, ko winsch ar wahrdeem peesauz, un pee kahdas tautâs tee Apulijas Kuhri jeb Kurschi gan peederejuschi. Schis mans raksts taps drukats kongreses aktis Sprantschu walodâ, un atkal jaunâ magasines burtnizê wahzisku.

No muhsu zeenitâ goda-beedra Kunika kga, Keisariskahs sinatneeku akademijas lozekka Pehterburgâ, raksts gaidams par Tschuhdeem (t. i. par Pinnu tautahm) un Daugawas semehm, kas pehz ta zeenitâ wihra dsiłahs gudribas daschu gaismas staru dos par teem tumscheem sentschu laikeem muhsu tehwusemê.

Zits no muhsu goda-beedreem, Bezzenbergers, profesors Kensbergê (Karalautschôs), atkal pehz sawas smalkahs gudribas usgahjis peerahdijumu, no kahda laika Leischi un Latweeschi miht sawâs tagadejâs mahju-weetâs. Sinams, ka daudz tuhkstoschu gadu atpakal ledus apklahjis wisu Eiropas seemeku pusi, wisu Sweedru-, Dahnu- un Angku semi, Kreewijas un Wahzsemes seemeku pusi. Kad tee ledus laiki beidsahs, tad, tas atkal sinams, tagadejâ Pruhschu un Leischu seme nogrima, nolaidahs semaki, tà ka ziti juhras krasti pagrima apaksch uhdens, un zitas leelas un masas upes dabuja zitu zeku, eet us juhras pusi. Ap scho laiku, kur nu tik schinis apgabalôs zilweki wareja sahkt mist schinis semês, kahds leels, leels esars, jeb kahda masa juhra zaur to juhras krastu grimschanu dabuja notezet. Schi juhrina stahweja preeksch tam Kaunu gubernâ starp Kauneem un Taurageem. Bet ta upe, pa ko ta juhrina notezeja us Nemuma upi ne it tahku no Ragnites pilsehta Pruhschôs, scho baltu deenu Leischu mutê top nosaukta par Juhru. Newar leegt, ka schis wahrds peerahda, ka tuhlit pehz teem seneem ledus laikeem Leischu laudis pirmee bijuschi, kas pee Pruhschu Nemuma mituschi, un kas to tagad sudusche juhru jeb juhrinu no Ragnites us seemeeem pamanijuschi un pehz tahs wehl to upi pehz ta leelà esara wahrda par Juhru nosaukuschi.

Un wehl otrs peerahdijums Bezzenbergera kgam rokâ. Proti juhras lihzi, ko sauz „Kurisches Haff", t. i. Kuhru jeb Kurschu lihzis, gar tagadejo rihta krastu zits krasts ronahs dsiki apaksch uhdens, ko tamdehł ihsti nemas par krastu newar saukt. Tur peepeschi leelaks dsikums gadahs, ko tee tureenes swejneeki it labi sin un pasihst. Scho, lai nu saku, krastu apaksch uhdens tureenes Leischu swejneeki scho baltu deenu nosauz par „krantu", t. i. latwiskis par krastu, jebschu ar tahdu wahrdu ihsteni tikai redsama upes waj juhras mala nosauzama, kas ir redsama ahrpus uhdena. Tad schis nosaukums atkal peerahda, ka Leischu laudis tuhlit pehz seneem ledus laikeem schinî malâ mahjojuschi un wehl ko manijuschi no tahs peeminetahs juhrmalas grimschanas. Zitadi wini nebuhtu warejuschi to nolaideni juhras apakschâ nosaukt par krastu. Ta ir gauscham gudra peerahdischana, ka Leischu tauta tik ilgi jau sawâ weetâ stahwejusi, un ka nu nemas newar domat, ka preeksch Leischeem kaut kahdas zitas tautas laudis pa to pasaules malu buhtu dsihwojuschi.

Bet kad tas tà ir ar Leischeem, tad tas tàpat bijis ar Latweeschem, un schis Bezzenbergera pee-

Paspahrnê.

Diwas stundas uhdens wirsû un diwas stundas semes klehpî.

Aistahstijis R. Krause.

Nedomâ wis, mihło lasitaj', ka Tewim nu kaut kahdas breesmigas leetas stahstischu, kuras lasot, mati zelahs stahwus un drebuki eet zaur wiseem kauleem. Tahdas leetas beewsgan dabon lasit wisâs awisês; winas noteekâs ne ween tahłâs, sweschâs semês pee plikeem paganeem, bet, Deewam schehl, ari isglihtotas tautas widû; tur plosahs ankas un pa tuhkstoscheem zilwekus aprok wiłnu klehpî; zitur semes trihzeschana prasa breesmigus upurus. Atkal zitâs weetâs lasa no tik neschehligeem laupitaju un slepkawu darbeem, ka tahdus nosEedsneekus wairs newar turet par zilwekeem! — Nè, mihło lasitaj', schoreis Tu wari it meerigi lasit tahłak; jo kaut gan wirsraksts skan sawadi, tomehr, paldeews Deewam, par breesmahm un isbailehm man Tewim naw jastahsta, — to jau tuhlit gribu peeminet. Scho rindinu rakstitajs sehsch sweiks un wesels pee sawa galda un Tewim no sirds nowehlè, ka ari Tu to paschu buhtu peedsihwojis, ko winsch. Wismasakais winsch grib, lai Tu garâ ar winu wehl reis wisu pehz kahrtas apraugi. Ja Tu tad gribi, tad nahz man lihdsa; pawadischu Tewi uhdens wirsû un semes klehpî, stahstischu Tewim no dabas jaukuma un no zilweku darbeem. Ja Tu to negribi lasit, tad leez lapu pee malas, bet atwehli, Tewim sazit: man par tewi ir schehl, — jo kas dabas jaukumu ne-eewehro un zilweku darbus negrib pahrdomat un saprast, tam truhkst daudz preeka pasaulê, un tahds ar platahm azim maz ko redz un ar dsirdoschahm ausim maz ko sanem. Bet nu klausees!

Bairijas walsts deenwidus-wakara stuhrî atrodahs łoti jauks semes gabals; no wisahm pusehm winsch ir aprobeschots no Austrijas walsts dakahm, — tikai seemeła-rihtôs winsch stahw sakarâ ar zitu Bairiju. Naw brihnums, ka schinî semes stuhrî, kur pirmee Alpu kalni sahkahs, kur eelejâs deenwidus siltais klimats rodahs, sweschi salasahs no wisahm malu malahm. — Gehrbti gandrihz wisi bija pehz parastahs 19. gadu-simtena jeb schi tekoschà gada modes, — un par Angleescheem, Frantscheem un Kreeweem winus tikai tad wareja pasiht, kad sawu muti atdarija un eesahka runat. — Es teizu: gandrihz wisi, jo tur bija ziti, kas isskatijahs kà Deenwidus-Baireeschi jeb Tiroleeschi: tumsch'saka platmalzepure, ar gaiła spalwahm ispuschkota, pagreisi us galwas likta, lai wihrs jo duhschigs isskatahs; ihsa jaka (sakroks) no pelekas puswadmalas, saki apbantota, un wehl ihsakas bikses, proti tik ihsas, ka zełus neapklahj; dilbus apsedz sakas, wilnainas sekes; kahjâs kurpes, ar stipreem dselscha pakaweem un naglahm apkaltas. Leela, 6 pehdas gara nuhja rokà, — pauna us muguras, — rau! tà Tewim stahdahs preekschâ kalnu kahpeletaji, kas dihwainas leetas jau isdarijuschi un daudz ko sina stahstit, jeb kas wehl leelakas turpmak isdarihs. Ar scheem un ziteem lihdsbrauzejeem mehs abi, — jo, paldeews Deewam, weens nebiju wis, — ari us zeła tas zilwekam naw labi! — pahrnahzahm Deenwidus-Bairijâ un Austrijâ, un no Salzburgas pilsehtas, kur us pahris deenahm bijahm nometuschees, apmeklejahm slaweno Kehnina esaru.

Slawens wahrds winam ir, un slawens winsch pats teescham ir, — ne wis sawa leeluma labad, jo daschs esars Widsemê un Kursemê, kuru wahrdus welti us sweschahm semes-kahrtehm meklesi, un no kureem miljon' zilweku neka naw dsirdejuschi, ir leelaks, bet jaukaku reti kahdu atradisi. Kad no Salzburgas nahk, tad esaru paschu newar drihsaki redset, lihdz kamehr tuwu klaht peenahk, tas ir: lihdz kamehr pee pehdejahs weesnizas stuhra peebrauzis, isbrihnidamees issauzees: ah! — Gan jau no tahleenes redz augstus un stahwus klints kalnus (Salzburgas Alpu kalnus), kas no wisahm pusehm Kehnina esaru aprobescho, — bet zik stahwi un augsti wini ir, to tikai tad war nolemt, kad pee esara malas peenahk klaht. Ta jau it pawisam brihnischkiga leeta ir ar Alpu kalneem: kad gaiss ir skaidrs, tad jau wairak juhdschu tahłumâ kalnu galus redz tik skaidri un gaischi, it kà tikai pahris simts soku buhtu tahku nost bijuschi; bet eesahz tikai zełot, gan tad nomanisi, zik nesasneedsami tahku un augstu par peemehru ir leelà Wazmana sneegainà galwa, kuru jau no Salzburgas war it skaidri redset.

To jauko bildi, kas manahm azim rahdijahs, kad Kehnina esaru pirmo reis redseju, gan sawâ muhschâ ne-aismirsischu, — tik dsilu wina manâ sirdî ir eespeedusees. Kà jau peemineju, esaru neredz, lihdz kamehr tuwu klaht peenahk. Pee weesnizas „Königssee" apturejahm, un pahris soku ap stuhri eedami, isbrihnidamees apstahjamees. Tur Kehnina esars muhsu azu preekschâ issteepahs kalnu starpâ, — ne wisai leels, jo wina garums ir 5 werstes un platums 1 lihdz 2 werstes, bet tik spihdoschi kluss un skaidrs, kà speegelis, — bet kà salsch speegelis, jo wina uhdens rahda tik dihwaini saku krahsu, kà to wehl pee neweena esara waj upes ne-esmu redsejis. Waj Tu, mihło lasitaj', esi cewehrojis, kà dihki wasaras laikâ mehdz seedet? Tahda uhdena wirspuse ir apklahta ar gaisch'saku, beesu fegu. Luhk, Kehnina esaram gaischâs weetâs ir tahda krahsa, bet tikai zaurskatiga, un tik skaidra, kà kristals, tà ka Tu wari uhdens dibinâ skatitees un leelâ dsiłumâ katru akmentinu redset! Jo tahłaki skatahs, jo tumschaki sała top krahsa, lihdz kamehr tur, kur kalni ar uhdeni sastopahs, pehdejais ir tik tumschi salsch, it kà tumschas egles beesakee sari. Esara krasti tikai maz weetâs ir pee-eetami. Plata un lihdsena ir esara mala no tahs puses, kur mehs peenahzahm. Wisâs zitâs weetâs stahwi klints kalni sazełahs, — tà sakot, is uhdena iskahpj, — tik stahwu, ka bail ir winus usskatit, un tik augsti, ka muhsu Baltijas kalni, blakam zelti, leelaki ne-isskatitos, nekà kurmju kaudses!

(Turpmak wehl.)

Ar kahdu mehru tu mehrosi, tiks tew atmehrots.

Bagats wihrs nomira. Tikai pehz wina nahwes dabuja sinat, ka tas, tirgodamees ar wehrgeem, bija saraussis sawu leelo mantu. Brihnischkigi! Leelâ wezumâ winsch pahrlausa zisku kaulus, un tam waijadseja gulet — eeslodsitam dehłôs un wabâs, tà ka tas newareja nei pagrositees, nei pakustetees. Zisku kauli wairs nesarepeja, un tà schis bagatneeks nomira sawâ dehłu un wabu eeslodsijumâ, proti sawâ schaurajâ sprausłuli. Bet akurat tà winsch bija sawus wehrgus kuga apakschejâ telpâ sablihwejis kopâ. Deewa dsirnawas mał lehnam, bet mał brihnum smalki! *a.*

Drostalas.

1. Netaisi jokus pret zilweku, kuru tu labi nepasihsti; jo winsch par taweem jokeem war dusmotees, zaur ko tu wari eestigt apkaunoschanâ, skahdê un pat nelaimê.

2. Schuhpiba ir naudas maka tukschotaja, weselibas postitaja un pawedeja us wiseem netikumeem. Gaurinu Janis.

rahdijums sapass smalki ar manu peerahdijumu „Latweeschu robeschâs", ka Latweeschi pee muhsu juhrmalahm Kursemê un Widsemê pirmee bijuschi, un ne tee Lihbeeschi (no Pinnu sugas), kas wehlaki eenahkuschi.

Zits augsti godats pehtneeks, K. Schirrens, profesors Kihles augstâ skolâ, Holsteines semê, kas pee Pruhschu walsts peeder, dsimis Rihdsineeks, muhsu senlaiku labs sinatajs, kritiku par manahm „Latweeschu robeschahm" lizis drukat Göttinges sinatneeku sinojumôs (Göttinger gelehrte Anzeigen), un tur spreedis zitadi, nekâ es, par Wendeem, ko kronists Indrikis, muhsu semes pirmais wehsturneeks, peemin, ka Kuhri tos no Wentas grihwas dsinuschi projam, un ka tee no tureenes uz Daugawu dewuschees un pehz pee Zehsim (wahz. Wenden) usmetuschees. Es tos Wendus biju turejis par Latweeschu Wentineem, un to gan wareja domat un spreest, bet diwi bokstabus nebiju eewehrojis. Proti kronists Indrikis nesaka wis, ka Kuhri Wendus isdsinuschi (latiniski: expulsi), bet atdsinuschi (latin. repulsi). Tad Schirrena kgam gan buhs taisniba, kad spreesch, Wendi nemaz ne-esot pee Wentas malas dsihwojuschi, bet pa juhru nahkuschi, un nu no Kuhreem, Wentineekeem, atdsihti atpakal, un nemaz nedabujuschi Kursemê usmestees. Bet kad tâ, tad Wendi, pa juhru nahkdami, nemaz naw bijuschi ne Latweeschi, ne Latweeschu ihsi radi, bet riktigi Wendi, gan no Meklenburgas krasteem, Slahwu radineeki. Schis peerahdijums no Schirrena mums buhs japeenem. Smalkaki tê to leetu, ihsa laika dehl, newaru isstahstit.

Raibaka ir Zehsu pilsehta wahrda isskaidroschana. To Schirrens grib atwasinat no Wendu walodas, proti no Slahwu walodas wahrdeem, ar kureem daudz pilis Meklenburgas un Brandenburgas walstis nosauktas. Schihm domahm negribetu peekrist, tamdehl ka Widsemê ziti wezi pils-wahrdi no ta pascha zelma ronahs tahdôs widôs, kur Slahwu Wendi nekahdai naw noklihduschi, par peem. Zehswaine, wez'wezôs rakstôs Kesowe, kas lihdsinajahs Zehsu pils-wahrdam, ko Kreewu wez'wezee wehsturneeki nosauz Kes.

Kad nu nahkam pee Baltijas pehtneeku raksteem, kas sihmejahs uz muhsu darba-lauku, tad profesora Leo Meyera raksts japeemin, kas Igaunu sinatneeku beedribas pehrnâ gada protokolês drukats. Tanî schis zeen. Igaunu sinatneeku beedribas preekschsehdetajs isstahsta, kâ senôs laikôs weena tauta ar otras tautas walodu eepasinusees un kâ tee laudis, ikweeni ar sawu ihpaschu walodu, sawâ starpâ warejuschi sarunatees. Tirgotaji pirmee, karu wedeji otri, kas ar kaiminu, ar robeschneeku, walodahm eepasinuschees. Schee tad ziteem par tulkeem bijuschi pee sarunaschanahs. Leo Meyera kgs is muhsu kronista Indrika peerahda, kâ schê muhsu tehwu-semê pirmôs laikôs Wahzi ar Lihbeescheem, Semgaleescheem, Letgaleescheem, Igauneem sarunajuschees. Tikai reti wehsturneeks kahdu masuminu par schahm leetahm peesihmê.

Ar ihpaschu preeku apsweizinajam otru rakstu krahjumu, ko Jelgawas Latweeschu beedribas raksteezibas nodaka schogad gaismâ laidusi, kur leels pulks labu teiku, pasaku, mahnu, eeraschu, parunu, mihklu sakrahts.

Puschkaitis (Lerch's) sawu teizam tautas pasaku zetorto daku lizis drukat pee Drawin-Drawineeka. Tee ir teizami darbi, kas ar laiku tiks isleetati no teem pehtneekeem, kas wisu Eiropas tautu teikas un pasakas salihdsina un isskaidro.

Dsirschu, ka Barona kgs sawu leelo tautasdseesmu krahjumu gandrihs pabeidsis pehz kahrtas isschkirt, un to warbuht ihsâ laikâ dos drukâ. Teizamu darbu waram gaidit.

Par swehtu rakstu walodas jauno pahrluhkoschanu waru sinot, ka ta usnemta tamdehl, ka bihbeles isdewums ar leelakeem burteem bija jagahdâ. Zeswaines mahzitajs Auninsch un Walmeeres mahzitajs Neulands ar Smiltenes mahzitaju Kundsinu tee strahdneeki ir. Jaunâ testamente lihds ar Dahwida dseesmahm drukâ gatawa un par weenu rubuli Hörschelmana grahmatu boti Rihgâ pehrkama. Scho ruden' Dobelê trihs Kursemes mahzitaji, Dschuhkstes Wilperts, es pats A. Bielensteins, Wallesmuischas A. Bernewitzs, mihkło Widsemneeku darbu pahrluhkojuschi un wisas peezas Mosus grahmatas drukâ nodewuschi. Walodas pahrlabojumu itin daudz nebija waijadsigs, bet mehs, pahrlabodami, wairs nebijahm tik bailigi, nekâ pee bihbeles isdewuma no 1877. g., kur wehl newarejahm sinat, ka mahzitaji un draudses lozekli muhsu pahrlabojumus ar tik labu prahtu un preeku un bez nekahdas peedausischanahs usnems.

Beidzot man tee jubilejas swehtki japeemin, kur es Latweeschu draugu beedribas wahrdâ un weetâ wareju klaht buht. Rihgas Latweeschu beedriba uz 10. Nowemberi mani laipni usluhdza par goda-weesi, un es ar preeku gahju un lihds ar kahdeem 40 ziteem delegateem sawas un muhsu beedribas laimes wehleschanas tur isteizu, sahkdams ar teem wahrdeem, ko schini weetâ 24 gadus atpakal biju runajis par labu un par godu tai Rihgas Latweeschu beedribai, kas toreis tik bija sahkusi puhletees par badazeetejeem, par sadsihwes paglihtoschanu un par gaismas wairoschanu pee saweem tauteescheem. Kad tahs runas bija brigtas, man gadijahs ko peedsihwot, ko ne no tahleenes newareju gaidit. Telegrama sina, kas pagahjuschâ beenâ man par to bija suhtita, mani wairs nedabuja mahjâs, jo biju jau uz zeka. Starp 5 jaun-eewehleteem goda-beedreem preekschneeks, Grosswalda kgs, ari manu wahrdu issauza. Neti manu sirdi kahda godaschana tâ eepreezinajusi, kâ schi. Pateizigi to esmu sanehmis netik ween manu daschadu rakstu dehl par Latweeschu walodu un wehsturi, bet ari muhsu Latweeschu draugu beedribas weetâ. Jo Juhs, zeen. kungi, un es, Juhsu preekschneeks, mehs pa teem ilgeem 29 gadeem, kur man tas gods, Juhs wadit, gan esam, tâ sakot, sa-auguschi. Ar Rihgas Latweeschu beedribu mehs esam bijuschi draugi. Laiks gadijahs, ka muhsu zeki schkihrahs, un ka muhs eeraudsija par pretineekeem. Schodeen nebuhtu labi, par to runat, kâ zehlusees ta pretestiba. Bet to man buhs brihw isteikt, ka ari tee tahdi, kam geldetu weenprahtigi un saderigi kopâ dsihwot, launôs laikôs war sadurtees un warbuht bez sadurschanahs newar zauri tikt, un ka tad, no weenas un no otras puses sakarsejuschees, weegli waj wahrdôs, waj darbôs pahrskatahs. Bet Rihgas Latweeschu beedriba ari usgahjusi, ka mehs tomehr ne-esam mitejuschees — buht Latweeschu draugi. Rihgas Latweeschu beedriba ļoti jatenzina, ka tik laipni parahdijusi, ka to usgahjusi. Waloda lai muhscham zilwekus neschkir, waloda to ari nedara. Sirds-prahts zilwekus schkir. Esmu peedsihwojis, ka mihlsch draugs, Wahzis, ar Angleeti samihlejahs un saderejahs, pats wehl nemahzedams ne puschplehstu wahrdu angliskis runat, un ta bruhte nemahzeja neweenu puschplehstu wahrdu wahziskis runat. Winsch nu mahzijahs angliski, wina wahziski, un abi laimigi dsihwoja laulibâ. Meers nenahk no walodas, bet nahk no sirds-prahta. Kad sirds-prahts saskan, tad ari wedisees ar sarunaschanos. Bet mehs nebuhsim kuhtri, darit, kas muhsu spehkâ, lai tas waijadsigais meers sadsihwê pastahw starp Latweescheem un Latweeschu draugeem.

Kad Latweeschi tâ, kâ wisâs 10. Nowemberi Rihgâ beedribas namâ turetâs runâs arween un arween atskaneja, tahlak eet sawu zeku, ruhpigi strahdadami, meeru kopdami, ihstu gaismu mekledami un sawus brahkus un tehwu-semi skaidrâ mihlestibâ mihledami, tad wineem labi klahsees un wini godâ pastahwehs, kâ to wineem nowehl Latweeschu draugi.

Padomi teesas leetâs.

101. Jautajums: Man tagad ir 30. dsihwibas gads, un esmu isdeenejis saldats. Sawas jaunibas deenas, lihds 18. dsihwibas gadam, es nodsihwoju pee sawa tehwa, un strahdaju bez lones; winsch bija pusgraudneeks. Tad lihds 21. dsihwibas gadam es kalpoju pee sweschcem saimneekeem par sinamu loni, un sawus walsts nodokļus es samaksaju. 1885. gadâ man bija ja-eestahjahs karâ deenestâ, kur es peezus gadus nodeeneju. Mahjâs pahrnahzis 1890. gadâ, es weenu gadu pagasta nodokļus nemaksaju; bet otra gada beigâs es samaksaju ta pascha gada nodokļus. Bet pagasta wezakais man usdod rehkinumu ap 18 rubļeem, ko es esot walstij paradâ; jo tehws ne-esot manus nodokļus samaksajis, kad es pee wina dsihwoju. Tomehr lihds schim laikam es no paradu neka ne-esmu sinajis, un neweens naw man to ari prasijis. — Tad nu luhdsu: Waj pagasta walde war mineto, man nesinamo paradu no manis peedsiht, jo ir pagahjuschi wairak nekâ 10 gadu, un ja nê, tad — pee kahdas teesas man buhtu jaschehlojahs?

J. B.

Atbilde: Pehz muhsu domahm, nodokļu paradi, kuri desmit gadu laikâ naw tikuschi prasiti, ir nowezojuschi. Ja pagasta walde grib tos peedsiht, tad jautatajs war par to schehlotees pee semneeku leetu komisara.

102. Jautajums: Mans pirmais wihrs bija ahrsemneeks, un winsch nomira Kursemê, atstahdams diwus behrnus, weenu meiteni un weenu puisenu. Meitene ir dsimusi ahrsemê un puisens — Kursemê. Es apprezeju otru wihru, Kursemneeku, un mans otrs wihrs grib tos behrnus adopteeret uz sawa wahrda. — Tad nu luhdsu: Pee kuras teesas adopzija ja-isdara? — Meitene ir 13 gadu weza un puisens 9 gadu wezs.

M. N.

Atbilde: Adopzijai janoteek pee tahs apgabalateesas, kuras eezirkni tee dsihwo, kas apdopteerejami.

103. Jautajums: Ko saprot sem ķenzeneeku stigas? Zik leela wina ir, un kâ ta buhtu mehrijama, — waj no katr'reisejâ uhdens stahwokļa, jeb waj zitadi kâ? Waj pa schito ķenzeneeku stigu waru tâpat, kâ pa zeku, netrauzets staigat ar bisi un suni?

G.

Atbilde: Zik platai ķenzeneeku stigai waijaga buht, par to naw likumôs nekas minets. Winai waijaga buht tik platai, ka kugineeki un malkas plostotaji to war isleetat par iskahpschanas weetahm, preeksch wilkschanas un sawu kugu jeb laiwu islaboschanas, preeksch malkas un zitu pretschu uskrauschanas, preeksch kugu rihku schahweschanas u. t. t. Pehz muhsu domahm, platumam waijaga tikt aprehkinatam pehz normalâ uhdens stahwokļa. — Sihmejotees uz ķenzeneeku stigas leetaschanu, jasaka, ka ta ir preeksch kugineekeem un malkas plostotajeem, un tâ tad ne wis preeksch ziteem laudim.

104. Jautajums: Waj pagasta waldei japeesuhta mahjâs wiseem winas robeschâs dsihwojoscheem zilwekeem tahs wehstules, awises u. t. t., kas ar taschu teek atsuhtitas uz pagasta waldi? Ja pagasta waldei tas nebuhtu jadara, kâ tad waretu kahdam peesuhtit uz laukeem steidsamas wehstules, jo pasta likumi aisleedz wehstuļu wadaschanu zaur priwatzilwekeem?

— n.

Atbilde: Pagasta waldei naw waijadsigs, pasta suhtijumus, kuri winai nodoti preeksch sawa pagasta lozekļeem, scheem peesuhtit. Wineem waijaga pascheem tos nonemt, waj likt nonemt. Tam naw nekahdu likumigu schkehrschku zelâ.

(Turpinajums nahkoschâ nummurâ.)

No ahrsemehm.

Wahzija. Schajâs deenâs Leipzigâ pee walststeesas isteesaja prahwu pret diweem Frantschu isluhkeem, karâ kugu wirsneekeem Degui'u un Delge'u, kuri isgahjuscho wasar' tika apzeetinati Wahzu uhdenôs, kur tee, ar wiltotahm pasehm apgahdajuschees, sem sweschcem wahrdeem braukaja apkahrt, daschadas ostas isluhkodami un scho apzeetinajumus usņehmedami. Jau senak schee abi wirsneeki bija schos paschus darbus Wahzijâ strahdajuschi, zekodami apkahrt kâ tirgonu agenti un schê un tur kahdâs Wahzu pilsehtâs ihpaschi ar apteekneekeem kahdus masakus weikalus noslehgdami, kas lai deretu par segu winu launajeem nodomeem. Ari schajôs zekojumôs wini isluhkojuschi Wahzu zeetokschnus un sagatawojuschi no teem nosihmejumus. Walsts-teesa schos abus Frantschu isluhkus noteesajusi ar deewsgan weegleem sodeem, proti ar eeslodischanu zeetokšņi, un ne wis ar zeetuma sodu, kursch aptraipa zilweka godu. Degui's tizis nosodits uz 6 gadeem un Delge's uz 4 gadeem zeetokšņi. Frantschu teesas schahdâ gadijumâ buhtu pateesi bijuschas daudz bahrgakas; winas tahdus isluhku putninus buhtu noteesajuschas ar nahwes sodu un ne wis tikai ar eeslodsischanu buhriti ween. Tur tahdeem putnekeem zehrt galwas nost, waj schauj tos semê. Daschi domâ, ka Wahzu keisars Wilhelms schos Frantschu isluhkus apschehloschot; bet tas naw wis zerejams, jo ari winsch isbrihnijees par tik weeglu sodu pret tik wahrigeem noseedsneekeem. — Wahzu walsts sa-eima usnehmusi Seemas-swehtku brihwlaiku. Tomehr schogad daschu prahti nebuhs wis tik preezigi schajôs preezigajôs swehtkôs. Walsts sa-eimas spreedumi daudzeem naw pa prahtam. Semkopjeem nepatihk tirdsneezibas nolihgumi ar Spahniju, Serbiju un Rumeniju, un bez tam teem wehl badahs gar dušschu tas jautajeens, kahdu wirseenu nemsees muitas karsch ar Kreewiju. Daudzi no wineem newar atkratitees no tahm domahm, ka walsts sa-eima ari scho leetu nobeigschot wisâ meerâ, proti peenemschot tirdsneezibas lihgumu ar Kreewiju. Zentra jeb Katolu partijas lozekļi atkal baschijahs par to, deewsžin kâ galu galâ palikts ar Jesuïteem, proti waj tee warehs Wahzijâ taisit sew buhdas, waj nê; jo lai gan walsts saeima scho preekschlikumu peenehmusi, tad tomehr wehl newar zinat, ko Wahzu walsts sabeedribas padome darihs, kâ wina schajâ leetâ spreedihs. Ja minetâ padome saka „nê", tad Jesuïteem wehl jatup sawâs wezajâs ligsdâs un teem wisi preeki uz jaunajahm buhdahm ir wehjâ. Ari Kapriwi'am pascham naw ihsti labi ap sirdi, — jo, lai gan winam lihds schim ar saeimas darbeem puslihds weizees, kas war pateikt, kâ uz preekschu sweedisees! Tâ tad, kâ jau sazits, daudzeem schi waj ta leeta skumdina prahtus un nelauj buht ihsti preezigeem schajôs preezigajôs swehtkôs. Zik pawisam zitadi bija Bismarka laikôs! Tad katrs schahdôs preezigôs brihschôs preezajahs ar pilnu preeku, kuru nekahds schahdu behdu mahkonitis netrauzeja un nebeedeja.

Austro-Ungarija. Austrijas walsts sa-eimâ Jaun-Tscheki turejuschi sihwas runas. Ihpaschi Dr. Gregra runa bijusi ļoti pikta, kurâ tas, sawu tautibu aisstahwedams, sazijis, ka esot gan teesa, ka Bohemijâ ļauschu ustiziba pret waldibu un waldineeku sahkot masinatees, bet tas noteekot tamdehl, ka keisars Franzis Josefs ne-esot turejis sawu wahrdu, ko tas 1871. gadâ dewis Bohemeescheem, apsolidamees, liktees kronetees par Bohemijas kehninu. Tahlak tas suhrojees par to, ka apleukschanas likums tizis isņludinats par Bohemijas galwas pilsehtu Pragu, un pahrmetis Poleem un Wahzu liberaleem, ka tee walsts sa-eimâ balsojuschi minetajam likumam par labu. Sa-eimas presidents gan wairak reisu apsauzis Dr. Gregru, lai neleetajot nepeeklahjigus wahrdus pret keisara personu, bet winsch to naw klausijis, — winsch runajis tahlak un sa-eimas presidents beidzot zeetis klusu. — Kungu nams peenehma semes apsardsibas preekschlikumu, pehz tam, kad generalschtaba preekschneeks bija norahdijis uz to, zik speedigi waijadsigs, mahzischanas laiku pagarinat, ihpaschi tamdehl, lai karâ spehks waretu lihdsinatees Wahzijas, Franzijas un Kreewijas karâ spehkeem. — Walsts sa-eima tagad usnehmusi sawu Seemas-swehtku brihwlaiku. — Keisars Franzis Josefs drusku saslimis, tâ ka tam japaleek gultâ.

Anglija. Awischu brehkas, lai waldiba pawairotu karâ kugu spehku, ka lai Anglija waretu paturet pahrswaru pasaules juhrâs, bijuschas pa tukschu un aukstu. Parlamenta apakschnams, kâ telegrafs sino, ar 240 pret 204 balsim atraidijis pret Gladstonu mehrketo Hamiltona preekschlikumu par Anglijas karâ kugu spehka pawairoschanu un peenehmis Gladstona eesneegumu, kurâ tas issakahs, lai tauta ustizahs waldibai, jo ta jau gan sinaschot wisu eewehrot, kas walsti labâ kahrtibâ un kas tajâ buhtu pahrlabojams.

Franzija. Frantschu waldiba, pehz tam, kad tautas weetneeku sa-eima peenehmusi likumu pret anarkisteem, tagad schos waijâ naigi ween. Bet pee wisa ta atrod Franzijâ sprahgstoschas bumbas pa malu malahm, proti ne ween Parisê, bet ari wehl daudz zitâs pilsehtâs. Nupat Frantschu waldiba israidijusi 12 anarkistus is sawahm robeschahm, — tee bijuschi Wahzu-Austreeschi, Belgeeschi un Italeeschi. Eekschlectu ministeris sastahdijis sarakstu, pehz kura wehl 200 ahrsemju anarkistu tiksot israiditi is Franzijas. Tomehr galweno anarkistu, Pahwilu Reklus'u, Frantschi wehl arweenu naw dabujuschi rokâ. Wina tehws, geografs E. Reklus, rakstijis awisei „Temps", ka esot sewischki lepns uz to, ka winam tahds dehls. — Ari Franzijai sawas kibeles tirdsneezibas lihgumu sinâ ar Spahniju un Austro-Ungariju. Schajâs deenâs Frantschu waldiba eesahkusi gan scho leetu nodarbotees, bet ta negribot ihsti labi weiktees. Tiklab Spahneeschi, kâ ari Austro-Ungareeschi esot deewsgan stuhrgalwigi schajâ sinâ.

Italija. Jaunâ ministerija schajâs deenâs stahdijusees preekschâ tautas weetneeku sa-eimai. Winas preekschneeks Krispi's isstahstijis waldibas programu, kurâ, starp zitu, ari jauni nodokļi mineti, un sazits, ka ari aistaupijumu netruhkschot. Italijai esot deewsgan nebaltas deenas saimneezibas sinâ, no kurahm waijagot raudzit israhptees ahrâ, un to warot wislabaki isdarit, kad peekopjot meeru, un proti tiklab paschu walsti, kâ ari satiksmê ar kaiminu walstim. — Sizilijâ atkal nemeeri iszehluschees. Strahdneeki ne buht naw meerâ ar Italeeschu waldibu. Ihpaschi nodokļu sinâ tee pretojahs. Padsird balsis, ka tee labpraht gribetu kluht walâ no Italijas un peesleetees Anglijai. Saldati palihdsejuschi polizejai, dumpineekus isklihdinat, pee kam daudzi tikuschi apzeetinati un nosuhtiti uz Palermo pilsehtu. Wairak personu eewainotas tiklab starp dumpineekeem, kâ ari starp saldateem un polizisteem.

Greekija. Greeku waldiba sawu semi issludinajusi par bankrotê krituschu. Tautas weetneeku saeimâ tas tizis nospreests 7. (19.) Dezemberi. Zaur scho soli leeli saudejumi zekahs Wahzu, Frantschu un Angļu naudineekeem, un tee tad ari noprasijuschi Greeku waldibai, kamdehl tâ darijusi. Bet ko tee no winas isspeedihs; jo kur neka naw, tur ari neko newar nemt. Greeku waldibai zita neka ne-atliks, ka naudas leetâs buhs japadodahs ahrsemju wirsuzraudzibai, tâpat kâ Turzijai un Egiptei. Sinams, ka tas Greeku walsts wihreem ne buht newar patikt; bet ko tur darit, — kad zitadi ne-eet, tad jakosch skahbâ ahbolâ.

Deenwidus-Amerika. Beidzamajâ laikâ asaki kautini bijuschi Brasilijâ starp dumpineekeem un republikas karâ spehkeem. Skaidraku sinu par scheem zihnineem truhkst. Tomehr tikdaudz tadschu sinams, ka dumpineeki wehl ne buht negrib dotees meerâ.

No eekschsemehm.

No Pehterburgas. Pehterburgâ bija eesaukti scho ruden' 1609 jaunekļi, karâ deenestu ispildit. Rekruschu komisijai bija janem 584, bet derigi preeksch karâ deenesta bija tikai 485. Leelakâ daļa eesaukto tika isbrahketi, proti 510. Lai wairak attihstitos un peenemtos meesas spehkâ, tapa atstahditi uz nahkoscho gadu 100. Slimnizâs tapa eelikti, tahlakas ismekleschanas un apluhkoschanas dehl, 75. — Pehterburgâ laulati pehrnajâ gadâ 5975 pahri. Wihreeschi wiswairak prezejuschees no 21. lihds 30. gadam, seeweeschi — no 21. lihds 25. gadam. — Kreewijâ ir schim brihscham lihds 60 sahtibas beedribu. No schihm ir wairak nekâ puse Baltijas gubernâs. Beedribas, zihnidamees pret schuhpibu, tura preekschlasijumus, apgahdâ preeksch tam derigus rakstus un grahmatas, eetaisa bibliotekas, isrihko konzertus un dseedaschanas wakarus, un eetaisa ari ļauschu kehkus un tehznizas, lai ļaudis atturetu no schenkeem un krogeem. Pee finantschu ministerijas esot ihpascha komisija eezelta; ta apspreedischot, kas buhtu darams, lai dserschanas sehrga Kreewijâ masinatos. Esot nodomats, wisâs gubernas pilsehtâs eezelt ihpaschu kuratoriju, kas lai luhkotu pahrleezigo schuhpibu aprobeschot.

Odesâ ir gan uniwersitete, bet weens jo swarigs sinibas arods, ahrstneeziba, tur lihds schim naw mahzits. Odesas pilsehta drihz swinehs 100 gadu pastahweschanas swehtkus. Pilsehtas walde labpraht wehletos, ka winas augstskolâ ari ahrstneezibu mahzitu. Wina grib dot leelu semes gabalu preeksch uniwersitetes klinikas un 250 tuhkst. rubļu naudas, lai Augstâ Waldiba atkauj, atklaht pee turenes augstskolas medizinas fakulteti.

No Poltawas. Kaut gan seenia jau eesahkusees, tad tomehr Poltawas gubernâ daschâs weetâs wehl weenumehr labiba stahwot uz lauka, un pat nenopļauta, kura peederot leelajeem semes ihpaschneekeem, kuri, strahdneeku truhkuma dehl, plaujas darbus neespehjuschi pastrahdat.

No Maskawas. Kahds negehlis gribejis iz Wladimira basnizas torna issagt swanamo pulksteni. Gorodowojs dsirdejis ap pulksten diweem nakti sawadas skanas no Wladimira basnizas torna. Winam tâ islizees, ka pulkstenis, kaut kur peesisdamees, weltos pa trepehm semê. Gorodowojs panehmis pahris nakts-waktneeku, un ar teem gahjis uz basnizu. Tur atraduschi durwis walâ. Wini kahpuschi it lehnitinam pa trepehm augschâ. Tê gulejis pirmajâ stahwâ 2 pudu smagais pulkstenis, un kahdâ eedobumâ stahwejis pulkstena wehlejs un saglis. Winsch pulksteni nozehlis no swanamahs weetas un tad wehlis pa trepehm semê. Wekot, pulkstena mehle peesitusees pee trepju pakahpeeneem, un no tam pulkstenis skanejis, ko tad ari gorodowojs dsirdejis. — Maskawâ bagatneeks Kanzows lizis uzselt skolas namu, kas maksâ 80 tuhkst. rubļu, un noguldijis 110 tuhkst. rubļu preeksch skolas ustureschanas. Kahds zits kungs, Bojews wahrdâ, dahwinajis tahdam pat mehrkim 130 tuhkst. rubļu. — Maskawas goda-pilsonis Pawlows dahwinajis preeksch ļauschu bibliotekas eerihkoschanas 75 tuhkst. rubļu un lihds 200 tuhkst. Maskawas augstskolai preeksch stipendijahm un siniska rakstu prehmijahm. — Maskawas apgabala-teesâ leela prahwa isspreesta pret 14 zilwekeem, no kureem 9 apzeetinati.

Schee peenahkti, ka wiltojuschi walsts biketu (tresorsihmju) kuponus. Tahdu wiltotu koponu bijis lihdſ 4000 drukats uſ weenkahrſcha papihra, un katrs kupons bijis 1 rubli 89½ kap. wehrts. Ap 40 leezineeku bijis aizinats teesas preekschâ. Weens no scheem blehscheem noteesats uſ 4 gadeem pee spaidu darbeem, 4 uſ nometinaschanu attahkakôs Sibirijas apgabalôs un 3 uſ nometinaschanu tuwakôs Sibirijas apgabalôs. — —

No Petrowitschas, 3. Dezemberî. Rudens aisgahjis, seemas mehnesis, Dezemberis, eesahzees, bet, skatotees uſ laukeem un mescheem, wiss rahda tahdu isskatu, kà Septemberî, — tikai sals ar sawu spehku semi ir tà nogruntejis, ka ta tagad lihdsiga akmenim. Nowembera widû lija stiprs leetus, tà ka muhsu negrantetee smilschu zeli tapa tà isbraukti un isgreesti, ka ritenu rumbas dabuja stumt dubkus. Zaur to muhsu leelzeli dabuja pawisam sawadu isskatu, t. i. nemaſ wairs ne-isskatijahs kà zelsch, bet kà ismihdits mahlu skrihnis. Bet 20. Nowembera naktî sals scho dubku skrihni uſ reis tà nozeetinaja, ka leelzelsch bija tapis lihdsigs akmenu dobei. Nu bija nekahrtiga braukschana; jo nu wairs negahja nei ar rateem, nei ar ragawahm, nei jahschus, nei kahjahm, — gandrihſ nekahdi wairs newareja tikt uſ preekschu. Tà pee mums Mogilewas gubernâ noteek katru rudeni kahdu laiku, tamdehk ka pee mums zeli naw nekahdâ kahrtibâ. Bet tahdu rudeni un seemas laiku, kà schogad, ne-esmu peeredsejis pa wiseem 23 gadeem, kamehr esmu Mogilewas gubernâ. Minetâ Nowembera leetus laikâ Dnepras upe peepluhda lihdſ krasteem, tà ka pee krasta tuwahs uhdens dsirnawas daudſ weetâs appluhda, un malschana bija aptureta. Un tà ka stiprais sals minetâ nakti peepeschi usnahza, tas aprobeschoja pluhdus ar zeetu, nekustinamu ledu, un tà tas pastahw lihdſ schodeen, 3. Dezemberim, un nesinam, kas wehl buhs uſ preekschu. Dsirnawas eesaluschas, ka newar ne domat uſ malschanu. Pagahjuschos gadôs bija arweenu rudeni un schajâ laitâ tà, ka, uhdena truhkuma dehk, newareja dabut malt, bet tagad atkal otradi: uhdens appluhdinajis dsirnawas, ka newar malt. Tapehz tahdâs dsirnawâs, kur mal, beenahm jagaida, kamehr peeteek pee malschanas. Nepeedsihwota seema! — Rudens bija ar tahdahm wehtrahm, ka daudseem jumtus isjahrdija un meschôs daudſ leelu koku ar saknehm israhwa un apgahsa. — Sirgeem muhsu apgabalâ zenas stipri gahjuschas uſ augschu: sirgu, kuru maſ gadu atpakal pirka par 30 rubkeem, par tahdu scho ruden' maksaja 50 rubku. Bet labibas zenas ir kritušchas. Rudsi pudâ maksâ 50 lihdſ 55 kap., meeschi 50 kap. un ausas — 40 lihdſ 45 kap. pudâ. — Muhsu apgabalâ isgahjuscho ruden' notizis schahds jozigs, bet ari behdigs atgadijums: Kahda seewa un atstawneeku saldats sabeedrojuschees kopâ, krahpt lehttizigus kautinus. Seewa bijusi masa no auguma, bet saldats garsch. Gehrbuschees garâs, baltâs drahnâs, tee rahdijuschees kaudim, — protams, katris sawu reisi, — sazidami, ka esot no debesim. Kahd'reis saldats bijis tehrpees seeweschu apgehrbâ, kahd'reis atkal seewa pati, t. i., lai zilweku waretu wairak peewilt, proti lai tee domatu, ka schee pateesi esot no debesim, tamdehk ka warot buht reis no masa auguma, un reis atkal garš. Netruhzis ari tahdu, kas tos usnehmuschi un teem dewuschi dahwanas, lihdſ tas nahzis waldibai sinams, kur tad saldats, sinadams, ka par schahdu wiltibu nebuhs labi, pats sewi noschahwees, bet seewa tapusi sakerta un no Mogilewas teesahm nosodita uſ 6 mehnescheem zeetumâ. **Tauteetis.**

Widseme.

Sauschu tehjnizas № 1. un 2. Rihgâ schi gada Nowembera mehnesî eenehmuschas 577 rubk. 54 kap. un isdewuschas 510 rubl. 2 kap., — tà tad atlizis 67 rubk. 52 kap. Kases stahwoklis 1. Nowemberî bijis 2422 rubk. 34 kap. un 1. Dezemberî 2489 rubk. 86 kap. Tehjniza № 2. tapusi slehgta 1. Dezemberi; ta esot janoplehsch.

No Wez-Ates, Matischu draudsê. 2. Dezemberî tur notizis schahds nelaimes gadijums: Rausena gruntneeka dehls Augusts Traubergs, strahdadams pee ekseju maschinas, kas ar wehja spehku tika dsihta, bijis, laikam smehreschanas dehk, uslahpis pee spahrnu welbomja. Wina jaunakais brahlis, apakschâ strahdadams, uſ reis isdsirdis sauzeenu, lai apturot dsirnawas. To isdarijis, tas steidsees augschâ un ar isbailehm redsejis, ka brahlis bes dsihwibas pee welbomja karajahs. Nelaimigâ wihsê bija swahrki sahkuschi ap welbomi tihtees, un tà, pehz ahrsta isteikuma, tas tizis noschnaugts. Wina drehbes bijuschas tik zeeti ap welbomi aptinuschahs, ka tikai tad, kad tahs ar zirwi tapuschas pahrzirstas, bijis eespehjams, mironi dabut semê. 7. Dezemberî winsch tizis guldinats Matischu kapsehtâ. „B. W."

No Mahrzeenas raksta „Balt. Wehstnesim": Pehdejâ laikâ schê notika schahda mihlestibas drama: Jaunekliš P. eemihlejees jaunekliê K. un atradis ari pretmihlestibu, kura saneegusi wisaugstako mehru; jo kad winas wezaki schahdai jauneeschu iswehlei bijuschi preti, tad jaunekle 25. Nowemberî nopirkusi ¼ mahrz. seepju sahles (sodâ), tahs uhdenî iskausejusi un tad eedsehrusi. Drihsumâ atsauktâ ahrsta Dr. med. Demmes kga puhlini palika bes sekmehm, jo asinis jau pa daudſ bijuschas sagiftetas. Pehz triju deenu ilgahm mokahm, mihlestibâ trauzetâ jaunekle 28. Nowemberî atstahja scho pasauli. — Tas ir jauns brihdinajums wezakeem, lai tee sawu behrnu sirds leetâs ir usmanigaki un ne-usstahjahs pret tik wisai stipri eemihlejuschamees jaunecscheem.

No Walkas aprinka. Kalnamuischas ihpaschneeze eetaisijusi behrnu dahrsu preeksch sawas muischas kalpu behrneem. Wina peenehmusi no Rihgas schehlsirdigu mahsu, kas ne ween behrnus usrauga un tos pehz winu eespehjas darbina, bet ari slimneekus kopj. Preeksch schi behrnu dahrsa eetaisita sewischka mahja, kur 3 lihdſ 7 gadu wezi muischas kalpu behrni sanahk. Masajeem pasneedſ daschadas mahzibas, teiz pasakas un stahstus, dseed, rotalajahs. Leelakeem puischeleem eemahza piht kurwischus un salmu zepures, meitenehm ecrahda rokas darbu. Masineem ir lelles un daschadas paijinas. Ja masinee par daudſ noguruschi, tad tos apgulda ikkatru sawâ gultinâ. Buhtu jawehlahs, ka wisâs leelakâs muischâs, kur daudſ kalpu behrnu, behrnu dahrsi taptu eerihkoti, kas buhtu par leelu swehtibu muischu kalpu behrneem. — —

No Jurjewas. Jurjewas Igaunu dseedaschanas beedriba „Wanemuine" un „Igaunu amatneeku beedriba" dabujuschas atkauju, Igaunu brihwlaischanas 75 gadu jubilejai par peeminu isrihkot wispahrigus dseedaschanas swehtkus, pee kureem ne ween Widsemes un Igaunijas, bet ari ziturenes Igaunu dseedatajeem un musikeem brihw peedalitees.

„P." — „B. W."

Kurseme.

Latweeschu draugu beedriba. Latweeschu draugu beedriba sawu 65. gada-sapulzi notureja Jelgawâ 8. Dezemberî. Sanahkuschi bija kahdi 35 beedri un 15 weesi. Beedribas preekschneeks, mahzitajs Dr. A. Bielensteins, wispirms lasija to runu, ko schinî nummurâ esam nodrukajuschi. No tam redsam, ka sinatniski puhlini par Latweeschu walodu un wehsturi weenumehr eet uſ preekschu. Kalsnawas mahzitajs Th. Döbners un Leel-Ances mahzitajs J. Sakranowiczs pehz tam runaja par Latweeschu grahmatahm, kas Widsemê un Kursemê 1893. gadâ nodrukatas. Ari schihs runas muhsu lapâ sneegsim saweem lasitajeem. Walles mahzitajs Al. Bernewitzs garakâ runâ isteiza, kà Latweeschu waloda muhsu laikôs attihstijusees un iskopusees. P. Allunans runaja par Baltijas semes pirmajeem eedsihwotajeem. 25 kungus, kas bija peeteikuschees, usnehma par beedribas lozekkeem, un turklaht wehl par beedreem-korespondenteem tapa iswehleti: profesors Dr. R. Hausmanns, Dr. L. von Schröders un profesors Dr. A. Mierzynskis. Paschâ wakarâ wisi beedribas lozekli un ziti weesi sapulzejahs Jelgawas amatneezibas beedribâ, kur swehtku-meeklastu notureja.

Kursemes muischneeku sa-eima tika slehgta pecktdeen, 10. Dezemberî. Tà ka lihdschinigais muischneeku wezakais, barons Heykings, atteizees no sawa amata, tad Poneweschas grahfs Keyserlings un Rengu muischas barons Reuterns eewehleti par schi amata kandidateem.

Jelgawas dselszeka pahreeschanai Krona ihpaschumâ, kà „Rusk. Wedomosti" sino, ne-esot nekahdu kawekku, tamdehk ka schis dselszeksch 1893. gada 1. Janwarî 11 milj. 272 tuhkst. 219 rubku bijis Kronim paradâ.

Peterweidê, tà nosauktâ Krona Wirzawas „Jaunmuischâ", kahdas nedelas atpakal kahda eedsihwotaja diwi behrni guleja gultâ, kur tad leelakais newilschus usgulees masajam wirsû un to nospeedis jeb aisslahpejis. Nabaga wezakeem leelas behdas un sirdehsti; jo tee sawu behrninu koti mihleja. B.

No Sodas. Kà jau minets, 26. Nowemberî iswehlejahm pagasta teesas wihrus, no kureem tikai weenu, Jahni Bergu, eezehlahm no jauna, Jana Schwirberga kga weetâ, kuru eezehla par pagasta wezako; ziti wisi palika tee paschi wezee. —ms.

Wehl no Sodas. Mums Sodeneekeem ar ruhpehm jaluhkojahs nahkamibâ un ar leelako taupibu jakrahj kapeika pee kapeikas, lai waretu rentes samaksat. Muhsu leelakais un galwenais pelnas awots, lini, ari schogad naw teizami isdewuschees. Sausahs wasaras dehk, tee nepaspehja reisâ usdihgt, kamdehk ari pee pluhkschanas pirmak usdihguschee bija jau pilnigi eenahkuschees un ziti atkal gluschi saki. Tahdâ sinâ ari sehklu rascha isnahza zaurmehrâ daudſ wahjaka, nekâ ziteem gadeem, un paschi lini — pakulaini. G.

No Schwitenes. Zetortdeen, 2. Dezemberî, ap pulksten 7eem no rihta, muhs istrauzeja leels uguns-grehks. Nodedsa Unguru krogus rija. Ugunij par upuri krita weetejâ rentneeka lini, apmehram 4 birkawas, weena orite, linu maschina, rati, riteni un wehl daudſ dasch'daschadu zitu leetu. Ehka gan bija pati apdroschinata, bet ne tà sadeguschâ mantiba, zaur ko ihpaschi rentneekam sahpigs saudejums. Kà uguns zehlusees, naw sinams. — 26. Nowemberî muhsu pagasta nama telpas pildijahs ar iswehleteem desmitneekeem, kuri sanahza, iswehlet pagasta waldi nahkoscheem trim gadeem. Par galweno pagasta waldes lozekli, pagasta wezako, tapa iswehlets lihdschinigais schi amata ispilditajs W. kgs, kursch zaur sawu ilggadigo amata kreetno ispildischanu eemantojis wispahrigu zeenibu un atsinibu. Tapehz ari winam, nekahdu partiju newadijuscham, gandrihſ weenbalsigi tapa schis atbildibas pilnais amats ustizets. Par preekschneekeem iswehleja senako triju weetâ tikai diwus, — R. mahju saimneeku St. un L. mahju saimneeku K. kgus. P.

No Rundales. 27. Nowemberî bija pee mums pagasta waldes amata wihru un pagasta weetneeku treschahs dakas wehleschana, — bet, Deewam schehl, tikai pirmâ wareja notikt, un weetneeku wehleschana bija janoleek uſ wehlaku laiku; jo leelisku neweenprahtiba iszehlahs, un tajâ deenâ wairs nekas newareja notikt. Par pagasta wezako iswehleja atkal no jauna to paschu lihdschinejo, proti K. Wessmana kgu, un par wina palihgeem — bijuschos preekschneekus P. Jahtneeku un wina brahlenu, Trikmanu-Jahtneeku saimneeku, un no jauna — Kraukļu-Lemeschu jaunmahju saimneeku. B.

Jaunpils mahzitajs un Dobeles diozeses prahwests A. Bernewitzs nomira Jelgawâ 9. Dezemberî, pulksten 3ôs no rihta, ar sirds treeku. Wina atdsisuschahs meesas 16. Dezemberî is Jaunpils basnizas guldinahs semes mahtes klehpinâ, Jaunpils kapôs.

Is Kandawas un apkaimes. Jaun-Kandawâ 28. Septemberî schahds spihtigs sagku darbs notikahs: Minetahs deenas wakarâ lopi teek pahrdsihti mahjâs, un manigais saglis ari tuhlit klaht, un aitinu nokehris, dodahs projam. Ecraudsijuschi sagli, aitu projam nesam, skreen pakal uſ karstahm pehdahm. Saglis, redsedams, ka ar sawu laupijumu newar isbehgt, sweesch aitu uſ kapeem semê, pahrgreesch rihkli un laisch lekas walam. Pakaldsinejs, pee aitas aisskrehjis, redſ, ka aita jau keparus atmetusi, un sagli wairs newar panahkt. Apdomajis, ka, kad nu ari aita ir beigta, tadschu gaku war ehst, leek aitu pahr plezeem un nesſ mahjâs, nowelk ahdu, sakapâ un eesahla gaku, un aisnesſ un noleek nama ihpaschneezes klehti, un runâ ar sawu seewu: lai nu gan muhsu aitina ir beigta, tad tadschu to nedabuja aisnest projam. Bet manigais saglis sina, kur gaka ir paglabata. Nakti winsch isnem gaku no klehts un aisnesſ projam. Wairak no aitinas ne-atlikahs, kà tikai ahdina par atlihdsinajuma algu pakalskreeschanai. — Nakti uſ 27. Nowemberi Jaun-Kandawâ kahda bode tika uslausta un islaupita. Tirgotajs, Schihds, dsihwo paschâ Kandawâ, un kà sawâs schabâs, ari bodi ahtraki aisslehdſ un pahreet mahjâs, — un sagli pa nakti eerodahs un nem bes maksas. Bes bodê esoschahm prezehm, tee panehmuschi ari schujmaschinu un daschas leetas, kas kihlahm eeliktas. — Ari paschâ Kandawâ, nakti uſ 29. Nowemberi, kahdâ dsehreenu pahrdotawâ jeb, smalkaki sakot, weesnizâ sagki zaur diwejahm durwim eelaususchees un to islaupijuschi. Wini isnehmuschi wisu tajâ deenâ eenemto naudu, kahdus 40 rubku, un bes tam kahdas 18 pudeles konjaka, papirosus, zigarus un wehl zitas leetas, ko tik ween warejuschi pakampt un aissteept projam. — Tà ari kahdam saimneekam algadsis, ko saimneeks pret norunatu maksu peenehmis uſ kahdu laiku, nakti eelihdis aitu stalli, isnehmis aitu, ar mahjas kalpones peepalihdsibu, nokawis un tad, maisâ eebahstu, to kahdas astonas werstes tahku aisnesis sawai kaudawinai. Meitai par palihdsibu winsch dahwinajis jaku. Saimneeks, to dabujis sinat, tam usprasijis, un saglis ari naw leedsees.

No Sabiles. Sabiles mahzitaja muischâ nakti uſ 5. Dezemberi sagki pa logu eekahpuschi rakstamâ kambarî un mahzitaju, prahwestu C. Glaesera kgu, apsaguschi. Panehmuschi selta krustu, kas tam par uszihtigu amata kopschanu bija dahwinats, kà ari sudraba bikeri, 70 rubku wehrtibâ, kuru no sawa tehwa mantojis, ko reis wina tehwam, daktera kungam, Sabiles labprahtigo uguns-dsehseju beedriba bija dahwinajusi par wina uszihtibu, un ari kristamo blodu, is kuras kristija tos behrninus, kas mahzitaja muischâ tika peenesti. Bes tam tee ari peesawinajuschees sudraba bikeri, schkihwi un deewmaises dosi ar wisu kastiti, kas tika leetati kad brauza pee slimajeem. — Schi kastite ar wisahm minetahm leetahm esot jau 281 gadu pee schahdas deewakalposchanas leetata, — bet nu grehzigas, neswehtas rokas to panehmuschas. Tê peepildahs tee swehtee wahrdi: „Neschkihstam nekas naw schkihsts." — Rahdahs, ka sagki tikai naudu meklejuschi, un kad to ne-atrada, kà domaja, tad kehrahs pee minetahm leetahm. Sagki pa dahrsu eegahjuschi un ratu redeli, ko paschi panehmuschi lihdsa, peelikuschi pee loga, sadausijuschi ruhtis, un tad eelihduschi eekschâ. Pehdas nekahdas naw manamas. —

No Wentspils. Siltam laikam peeturotees un leetum beeschi lihstot, Wentas ledus sahzis eet, sadragadams pilsehtas tiltu un to panemdams lihdsa uſ juhru.

No Leepajas. Jaunais bahkas kugis „Libawskij Majak" sestdeen, 4. Dezemberi, pehz pusdeenas, isbrauza is Leepajas ostas, lai ostas ee-eijâ eenemtu sawu pastahwigo weetu. Jau sestdeenas un swehtdeenas wakarâ wina uguns bija redsama. Wina gaisma, kà juhrneeki apleezina, esot tahlu redsama. — Bangerta skahrdu fabrikâ treschdeen, 8. Dezemberî, uguns-grehks iszehlahs, kuru pehz 4 stundahm isdewahs sawaldit. Fabrikas telpas isdeguschas, jumts daudſ weetâs sabruzis un daudſ maschinu un aparatu sabojati.

Jelgawas notikumi.

Deewakalposchanas Annas basnizâ no 15. lihdſ 22. Dezemberim. Treschdeen, 15. Dezemberî, pulkst. 5ôs wakarâ: Bihbeles stunda; mahz. Freibergs. — Swehtdeen, 19. Dezemberî: 1) Lauku draudsê: Deewakalposchana pulkst. ½10ôs no rihta; spred. wirsskolotajs Mühlenbachs. 2) Pilsehtas Latweeschu draudsê: Deewgaldneeki pulkst. 7ôs no rihta; mahz. Grass. Deewakalposchana pulkst. 2ôs pehz pusdeenas; spred. mahz. Freibergs. — Lauku draudsê ussaukti: Janis Mikelsons ar Lawisi Grablowski. Lauku draudsê mirušchi: Kristaps Glaudinsch, 1½ g. w.; Rosenthala dehlinsch, 2 n. w.; Anna Anderson, 4 g. w.; Anna Alkowski, 76½ g. w. — Pilsehtas draudsê mirušchi: Wilhelms Gintaps, 2 n. w.; Wilis Preedits, 60 g. w.; Samuels Zimmermanns, 53 g. w.; Rudolfs Eduards Bowins, 2½ n. w.; Janis Freibergs, 73 g. w.; Frizis Krügers, 55 g. w.; Mahle Liebert, 30 g. w.; Lisete Wikum, 4½ g. w.; Trihne Krause, 52 g. w.; Lihse Lonert, 62 g. w.; Lihba Sakis, 60 g. w.

Dihwaina beedriba. Schajâs deenâs Jelgawâ dihwaina beedriba tapusi atsegta, proti ubagotaju beedriba, kura saukusees par „Diwidesmit tschetru beedribu". Schai beedribai bijis paschai saws lokals, kur winas lozekli sapulzejuschees un nospreeduschi, kà un kur katru reis iseet uſ medibu. Tagad nu scho beedribu rauga isnihzinat. Ari sawa kibele, — buhs Jelgawai weena beedriba masak!

Uhdens stahwoklis, kaut gan jau masinajees, 12. Dezemberî wehl turejahs uſ 6 pehdahm pahr normalstahwokli. Leelupes plosta tilts wehl arweenu naw eewilkts sawâ weetâ, un tamdehk pahri tikschana, kas ar laiwahm noteek, ir koti gruhta. u

Wisjaunakahs sinas.

Seemeła telegr.-agentura.

Pehterburgâ, 11. Dezemberî. No atlikuschahm palihdsibas naudahm truhkuma zeetejeem nowehleti 1 milj. 200 tuhkst. rubku preeksch 240 pagasta kasu dibinaschanas truhkuma zeeteju gubernâs; is kasehm warehs aisnemtees masakas summas.

Wihnê, 24. (12.) Dezemberî. Kurpneeku sellis Mrwa's, saukts Rigoletto, is Toskanas, kuru tautas weetneeks Herolds walsts sa-eimâ bija atklahti nosauzis par musinataju uſ slepenu beedribu dibinaschanu, atrasts wakar wakarâ sawâ dsihwokli (Pragâ) nodurts. Pee kakla bija sihmes redsamas, ka winsch ari schnaugts. Domâ, ka Mrwa's kritis par upuri Pragas slepenajai beedribai „Omladina".

Pragâ, 25. (13.) Dezemberî. Kurpneeku sella Mrwa's slepkawibas dehk, trihs wina draugi apzeetinati, proti amatneeki Draguns, Dolizals un Dworsals, uſ kureem kriht aisdomas, ka isdarijuschi slepkawibu. Wini ir eejaukti „Omladinas" prahwâ, un laikam gribejuschi apkluset Mrwa'u, kà galweno leezineeku.

Barselonâ, 24. (12.) Dezemberî. Polizeja kahdâ zeematâ usgahja pilnigu anarkistu laboratoriju. Atrada daudſ trauku, pilditus ar nitro-glizerinu un 40 dinamita bumbahm.

Atenê, 23. (11.) Dezemberî. Pireja ostâ uſ Kreewu kreisera „Rinda" tapa balle isrihkota, pee kuras Greeku kehninu majestetes peedalijahs. Celuhgti bija tikai Franzijas un Anglijas suhtni un Frantschu kreisera „Cosmay" wirsneeki. Kehninsch ussauza Frantschu walodâ angstas laimes Kreewu kara flotei.

Wihnê, 23. (11.) Dezemberî. Muitas komisija nobeidsa tagadejahs sarunas. Komisijas dalibneeki papreekschu sinos sawahm waldibahm par sarunu gaitu, un tad tikai taps atbilde dota uſ Kreewijas pehdejo raksiu. Awise „Neue Freie Presse" peesihmê, ka sarunu stahwoklis tagad esot labaks, un ka esot wairak zeribas uſ labeem panahkumeem. — Tirdsneezibas lihgumu ar Rumeniju liks Februara mehnesî preekschâ Wihnes un Budapeschtes walsts sa-eimahm.

Tirdsneeziba.

Rihgas labibas tirgus wehl weenumehr rahms. Lai salihgumi waretu notikt, pahrdewejeem waijadsetu buht peelaidigakeem.

Linus weenumehr peeprasa. Peewedumi ir masaki nekâ peeprasijumi.

Kanepaju zenas turahs.

Kanepes palaistas. Prasa 120 kap. pudâ un sola tikai 115 kap.

Sehjamahs linsehklas augstaku. Par 87½ proz. sehklahm maksâ 146 lihdſ 147 kap. pudâ.

Brahka linsehklas meerâ. Stepju sehklas maſ peedahwâ, un tamdehk tahs top wehl puslihdſ eewehrotas; bet parastahs sehklas ir meerâ. Masumus salihga par 138 lihdſ 139 kap. pudâ.

Kweeschi meerâ un tikai scheijenes waijadsibahm top eewehroti.

Ausas semaku. Widejas ausas masâs partijâs atlaida par 63 un 62 kap. pudâ.

Meeschi maſ eewehroti.

Pehz „Balt. Wehstn.

Wehstules un atbildes.

1. N. N.: Jautataja stahstijums ir tik nesaprotams, ka uſ wina jautajeenu neka newaram atbildet. Ja sinamais gruntsgabals tam pateesi peeder, tad winsch tadschu buhs dabujis kontraktu par to. Kà brahlis eetizis jautataja gruntsgabalâ? No ka jautatajs grib mineto gruntsgabalu mantot, kad tas, pehz wina stahstijuma, tam eerahdits par ihpaschumu?

2. K....:
3. — ats.:
4. J. O.:
5. J.:
6. Zelmaleetim:

} Dabujahm pehz redakzijas slehgschanas, — nahkoschâ nummurâ.

Aisrahdijums.

Ar scho nummuru wisi muhsu lapas abonenti dabon ihpaschu apstelleschanas wehstuli peesuhtitu, kurâ tikai ja-eeraksta apstelletaja wahrds, adrese un apstelleto eksemplaru skaits, un kuru tad tee lihdſ ar naudu ekspedizijai tuhlit war peesuhtit.

Kreewu papihra naudas kurſs.

Berlinê, 23. (11.) Dezemberî.

100 rubl. selta naudâ	330	Wahzu mahrk.	seh	110	Pruhschu dahld				
100 „ papihra „	215	„	„	„	71¾	„	„		

„Latw. Awischu" redaktors: **Th. Neander.**

Isdewejs: **Dr. A. Bielenstein.**

Дозволено цензурою. Рига, 13-го Декабря 1893 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Azu dakters
L. Blumenthal, Rigà, dsihwo tagad masajà Smehdes eelà № 16, pretim gildes namam, netahku no Kalku eelas, un
peenem azu slimos
ikdeenas no pulksten 10 lihdſ 12 preekſch puſdeenas un no 4—5 pehzpuſdeenas. — Swehtdeenàs un ſwehtku deenàs **tikai** no pulksten 10 lihdſ 12 preekſchpuſdeen.
NB. Korteli war tapt eerahditi.

Austruma

12. numurs iſnahza 1. dezembri un tika iſſuhtits pa paſtu 3. dezembri.

12. numura ſaturs:

1. **Skaiſtà Katina.** Paula Heyſes nowele; latw. no Waidelaiſcha (Beigums).
2. **Katolu baſnizа Liwonijà.** XV. No J. Krodſneeka.
3. **Wahrds un rakſts.** No K. Kundſina.
4. **Dſeeſma.** No Linkſmina.
5. **Ziſſtneeks.** Nowele no Pawaſaru Jahna.
6. **Wakarà.** No K. D.
7. **Paſaka un winas ſwars andſinaſchanà.** No Bideru Jura.
8. **Dſejols.** Pehz Kolzowa no R. Behrſina.
9. **Kas ir muhſu taukas dſeeſmas jeb dainas.** No Karkliuwalka Teodora (Beigums).
10. **Rudeni.** No Dſidrinu Jahna.
11. **Wiſta.** Epiſode iſ keiſara Nikolaja I. waldibas laika. Iſ „Hura's" tulkojis G. Wichmans.
12. **Latwi, dſeeſmàs remdejees!** No Lihgotinu Jehkaba.
13. **Pahrſteigumi un dahwanas.** No Antonijas Schubert (pehz C. Michael).
14. **Pagalam!** No Semgaleeſcha.
15. **Waltuwes dſeeſmas.** Tautas dſeeſmas iſ Grawendales un Schwitenes — gar Ihſlizes kraſteem ſakrahjis Maturu Atis.
16. **Es raudu un kruhtìs man kwehlo.** Jauktam korim no Springu Karla.
17. **Ar wilzinu Rigà brauzu.** Pehz tautas dſeeſmas apzerets no A. Lercha-Puſchkaiſcha.
18. **Dukats.** Krilowa paſaka, latw. no Fr. Ad.
19. **Dſejols.** No Sudrabu Edſchus.
20. **Iſdſihwes.** No Bebru Natalijas.
21. **Nabadſina taiſnibina.** No Ilpiſcha.
22. **Paſaules iſſtahde Eſchikagà.** No M. Kluſſina.
23. **Atradnſchees.** Rudens aina. Tullojis Swainis.
24. **Horazija ode.** No Kaugureeſcha.
25. **Dſinas par Baltijas ſenatni,** Atſlahſtijis Mezijs Dowoina-Silſtraitis.
26. **Pahrſkats par jauneem likumeem.** No Sterſtu Andreja.
27. **Kà debeſes dſirkſtàs ſaules rihtà.** No Pawaſaru Jahna.
28. **Widſemes Schweizijà.** No M. Struſiſcha.
29. **Sihkumi:** Eewehrojamu wihru galerija: Apſiſchu Jehkabs (ar bildi) — Peters Iljitſchs Tſchaikowſkis † — Scharls Franſua Gunò (ar bildi) — Uſaizinajums — Dainu leetà — Rigas Latw. Beedribas 25 gadu paſtahweſchanas ſwehtki — „Baltijas Wehſtneſcha" 25 gadu jubileja — Par muhſu bildem: Zimſes tehwa peemineklis — Grahmatu plaukts: Latweeſchu tautas dſeeſmas — Uhdens meita — Sodiba — Latweeſchu attihſtibas ſolis — Notes sur la mythologie des Lataviens — Tehwijas kalendars — Etnografija: Wehl par traukeem un mehreem — Kahdi ſihkumi no ſentſchu kahſu eeradumeem iſ Tirſas apgabala — Iſ muhſu teatra dſihwes: Rigas latweeſchu teatri — Jelgawas latw. teatri — Leepajas Latw. Labd. Beedribà — Uſ zitàm ſkatuwem — Udens meita — Schacha nodaļa: Schacha uſdewums № 34 — Schacha uſdewums № 35 — Partija № 30 — Partija № 31 — Atſlehgas — Schacha ſinas — Rokas darbi: Preekſchauts ar rakſteem ſchkehrſ- jeb kruſta duhreenòs — Maſgajamo wannu aiſklahjs — Rezepti: Marzipans — Marzipana kartupeli — Krehjuma bonboni — Piparrauſchi — Schokolades tortes — Ahboku rauſchi — Alekſandra torte — Schis un tas: Zara Petera awots — Tſchikagà adwokati ſeewetes — Romanu fabrika — Reekſtu kodejeem: Silbju mihkla. Sirdſinu mihkla — Atſlehgas № 10 — Weſelibas padomneeks — Juridiſks padomneeks — Semkopju padomneeks — Laſitaji ſawà ſtarpà: Atbilde Walmeeretim — Wehſtulneeks — Sludinajumi.

Bilſchu peelikumi:
1) Gutmana ala. 2) Zimſes peemineklis. 3) Peters Iljitſchs Tſchaikowſkis.

Maksà 25 kap., pa paſtu 30 kap. Wiſs gada-gahjums wehl dabujams par 2 rubl. 60 kap., pa paſtu 3 rubl. Schi zena paſtahw tikai lihdſ gada beigam, ar 1. janwari 1894 g. „Austrums" jaſuhta ar paſtmarkam, — tad par ſuhtijumu jamakſà ihpaſchi.

1894. gada 1. numurs buhs gataws uſ ſwehtkeem (ap 20. dezembri. Luhdſam apſtellejumus iſdarit pee laika, lai iſſuhtiſchana waretu netrauzeta turpinatees.

Ar 1. numuru uſſahkam garaku romanu **„Hirſchu pahrbaudiſjumi"** no W. Heimburgas („Sudmaleeku Lihſinas" ſazeretajas). Schis romans daudſ koſchàm bildem puſchkots un atſtahſtits glihtà waloda.

Apſtellejumu adreſe: Въ гор. Митаву, въ книжный магазинъ Дравніака (Jelgawà, Drawneeka grahmatu pahrdotawà).

H. J. Drawin-Drawneeka
grahmatu, muſikaliju un rakſtamu leetu pahrdotawa.
Jelgawà, Leelajà eelà № 20.

„Semkopis".

Mehneſchraksts par laukſaimneezibu, dahrſkopibu, tirdſneezibu, ruhpneezibu ꝛc.

ar nahkoſcho gadu uſſahks ſawu **otro gada gahjumu.**

Wiſch iſnahk ikkatra mehneſcha 1. deenà 2 lokſnes beeſà burtnizà un makſà 10 kap., pa paſtu 14 kap. Wiſs gada-gahjums makſà 1 rubli, pa paſtu 1 rbl. 40 kap. Ar „Austrumu" kopà „Semkopis" wairs nebuhs dabujams, bet tiks par ſewi iſſuhtits.

Pirmais ſolis, ko tas ſpehris, pirmo wagu, ko tas ſaſinis, neapgahſchami gaiſchi peerahda, ka wiſch darbu laikà un pareiſi ſahzis. Sawu gaitu uſnemdams **„Semkopis"** iſſazija wehleſchanos, kaut wiſch taptu par roſigas dſihwes widuzi, kaut ap winu pulzetos kreetnakee, roſigakee ſpehki, kas raditu ſwehtigus auglus wiſàs latwijas malàs, kuras apzeemodams tas lai buhtu mihli redſets un gaidits weeſis un uſtizams padomneeks. Schihs wehleſchanàs pilnà mehrà peepildijuſchàs: to peerahda negaiditi leelais laſitaju un abonentu ſkaits, to leezina ari wina lihdſſtrahdnecki.

„Semkopim" ir gods par ſaweem roſigeem lihdſdarbineekeem uſſkatit muhſu kreetnakos un apdahwinatakos laukſaimneezibas rakſtneekus. Peetiks, ja iſ prahwa winu ſkaita tikai minam ſchahdus kungus: J. Bergi, agronomu A. Braueri, T. Edelmani, Mag. K. Freibergi, Kr. Graudinu, M. Kluſſinu, J. Kreutzbergi, J. Lejeneeku, agronomu J. Maſwerſiti, J. Olti, Seetinſonu Zani, Sweſcho, Tahlumneeku, inſcheneer-kimiki K. Widinu, kuri ari turpmak **„Semkopi"** pahalſtis ar ſaweem darbeem. — Redakzijas wadiba ſoprojam atradiſees agronoma **J. Braſdas** rokàs.

Nahkuſchi tuwakà ſakarà ar muhſu laukſaimneekeem, dabujuſchi plaſchaku eeſkatu winu tuwakàs wajadſibàs, turpmak jo wairak zentiſimees un ari ſpehſim teem buht pee rokas ar dertigàm pamahzibam un padomeem.

J. Drawin-Drawneeks,
„Semkopja" iſdewejs un atbildigais redaktors.

Ar nahkamo gadu

„Balſs"

uſſahks ſawu 17. gada gahjumu, **ſawu formatu paleelinadama.**

Nahkamà gadà „Balſs" neſis **104 lokſnes** apſpreedumus un ſinas par eewehrojamakeem notikumeem eekſchſemè un ahrſemès, par waldiſchanas, teeſas, baſnizas un ſkolas buhſchanàm, par tauſchu dſihwi un wajadſibàm, par ſinibàm un mahkſlàm.

Eewehrojot leelo daudſumu **teeſas jautajumu,** kas iſſkaidroſchanas dehl „Balſei" teek peeſuhtiti, redakzija nodomà nahkamà gadà it ſewiſchki ſawu **teeſas nodaļu paplaſchinat.**

Tahlaki redakzija iſpildis nahkamà gadà daudſkahrt iſteiktàs wehleſchanàs, ſtahſtus un romanus, kà ari ſemkopibas rakſtus, ſakopot ſewiſchkòs peelikumòs, lai buhtu eeſpehjams ſchos ſewiſchkus peelikumus ſewiſchki uſglabat un eeſeet. Tadehk pee awiſes buhs peelikti **pee katra numura ſtahſtu, romanu un noweļu peelikums** un **pee katra otra numura** (t. i. par ikkatràm diwàm nedeàm) **laukſaimneezibas peelikums,** kurà buhs eeweetoti rakſti par **ſem-, lop-, dahrſ- un biſchkopibu.** Schee peelikumi kopà buhs pee katra numura weena lokſne leeli, tà ka katrs numurs paſtahwès no **trim lokſnem.**

Tà awiſes leelumu un ſaturu pawairodama un labaki ſakahrtodama, redakzija nepaaugſtinàs abonefchanas makſu. Ta paliks ari nahkamà gadà:

Rigà ſanemot:		**Ar peeſuhtiſchanu:**	
Par 1 gadu	2 rbl. 40 kap.	Par 1 gadu	3 rbl. — kap.
„ 1/2 „	1 „ 30 „	„ 1/2 „	1 „ 60 „
„ 1/4 „	— „ 70 „	„ 1/4 „	— „ 90 „

Uſ katreem apſtelleteem 10 ekſemplareem nahk weens brihwekſemplars.

„Balſs" redakzija.

Sludinajumu makſa 8 kap. par ſihku rakſtu rindiņu.

„Balſs" apſtellejama Rigà tikai winas adminiſtrazijà pee Esplanades platſcha, Todlebena eelà № 2, un zitàs pilſehtàs Latweeſchu grahmatu bodès. Apſtellejumi ar wehſtulem un ſludinajumi jaſuhta uſ adreſes wahrdu (Въ администрацію газеты „Балсъ" въ Ригу, бульваръ Тодлебена № 2).

Pagaſta waldes, mahzitaju, ſkolotaju un pagaſtu ſkrihweru kungi teek luhgti, laipni pretim nemt apſtellejumus. **„Balſs" adminiſtrazija.**

Slaweni paſihſtamà Scherefchewſka pihpju tabaka Bakun un Schwizent weenmehr dabujama.

Weenigà noliktawa
flawenai tabakas fabrikai
no
J. L. Scherefchewſky — Grodnowà,
pee
S. J. Laſerſohna,
tikai **№ 29.** Jelgawà Leelajà eelà, tikai **№ 29.**
peedahwà
beſ teem par koti labeem atſihteem zigareem:
Minerva 10 gab. 12 kap., 5 gab. 6 kap., 2 gab. 3 kap.
Trabucillos 10 gab. 10 kap., 5 gab. 5 kap., 2 gab. 2 kap.,
wehl tos iſ tahs paſchas fabrikas no jauna tirgoſchanà iſlaiſtos zigarus
„Ekſtra"
par tikai 15 kap. 10 gabalus,
kuri zigarus ar daudſ augſtaku zenu, labuma ſinà, pahrſpehj.
● Atkalpahrdewejeem par fabrikas zenu. ●

Kreewijas un ahrſemes
wihnus,
rumu, konjaku, araku, biſchofu, punſchu,
ſmalkus ſpirtus un brandwihnu,
pudelès un no ſtopa,
ſmalkus ſuabjus
no **W. H. Schwabe, Rigà,** un **Bekmanna, Sw. Peterburgà,**
tamlihdſ ari wiſas
kolonialprezes
peedahwà par wiſai **lehtàm zenàm**
A. Loginows,
Jelgawà, Katolu eelà № 2.

Leelu ſpeegeli (trumeau) pahrdod Kangihſern eelà № 8, Jelgawà.

Weens kreetns
kutſcheers
ar labam ateſtatem war **dabut weetu** Waidekes muiſchà pee Jelgawas.

Efraim Jakobſohna un dehla
buhwmaterialu pahrdotawa
Jelgawà, Meyhera eelà № 4,
pretim zeetuma namam,
peedahwà **ahrſemes furnires, ſlihpern dehlus** un it wiſus
buhwmaterialus
par eewehrojami **paſeminatam zenam.**

Mana fotografija
atronàs tagad **Kangihſern eelà**
№ 6. Nonemſchana pee ikkatra laika.
3 portrejas par **1** rubli.
E. Frey.

Malguſchu
ihpaſchneeka **grafa Keyſerlinga** kga Latweliſchkes meſchà, Kruku meeſtina tuwumà, **pahrdos wairakſolſchanà:**
13. Dezembri ſch. gadà 1893. gadà un
20. Dezembri „ „ „ „
10. Janwari 1894. gadà,
24. Janwari „ „
7. Februari „ „
21. Februari „ „
malkas un ſchagaru meſcha gabalus 1/4 puhraweetas leelumà.
Malguſchas muiſchas walde.

Pagodinajos zeen. publikai paſinot, ka ſawu

wilnas kahrſchanas, wehrpſchanas un auſchanas fabriku

tagad jo eewehrojami eſmu paleelinajis. No jauna gada ſahkot nahks ari wehl darbà **wiſujaunakahs wilnas kahrſtuwes maſchinas,** kas katru apſtellejumu **wiſuahtrakà laikà jo kreetni** ſpehs iſdarit. Zeru, ka ſchis mans ſolis uſ preekſchu manu godajamo kundu labpatikſchanu eeguhs un apſolidams wiſulaipnako apkalpojumu, ſihmejos ar augſtzeeniſchanu

J. Lewins.

Zeen. laukſaimneekus daridams uſmanigus uſ manu teizamo un wiſpahrigi par labu atſihto

mehſlu gipſi

iſluhdſos jo drihſus apſtellejumus. Preekſch iſpehtiſchanas eſmu Rigas politeknikai prowes peeſuhtijis un zaur ſcho paſchu lapu taps ari analiſe ſawà laikà ſinama darita.

Ar augſtzeeniſchanu

J. Lewins,
aiſ Annas wahrteem (ſenak Knocha ſudmalàs) pee Jelgawas.

J. Jakobſohn,

Jelgawà, Akziſes eelà. **Jelgawà,**
Neſadomowa namà pee tirgus,
peedahwà **par fabrikas zenam** ſawu bagato krahjumu:

ſpirta un brandwihna
(Otſchiſchtſchenoje)
no ſekoſcham labi paſihſtamam fabrikam un firmam, kà: **A. Wolffſchmidta, Rigà; Kalkuhnu ſpirta** un **raugu fabrikas; Petera Smirnowa, Maſkawà** un **Petera Kalaſchnikowa, Pleſkawà;** tamlihdſigi ari
likeeri, dubult-ſchnabi, balſamu, konjaku, rumu un araku
no **G. G. Bergbohma, Rigà.**
Weenigà leelnoliktawa preekſch Jelgawas un winas apkahrtnes.
Eekſch- un **ahrſemes**
wihni, konjaks, rums un araks
no daſchadam labi paſihſtamam firmam, un
tabaka, zigari, papiroſi un hilſes
ir dabonami weenmehr pilnigà krahjumà un leelà iſwehlê no lehgera.

Atkalpahrdewejeem (krodſneekeem) 10% rabats.

Atkalpahrdewejeem (krodſneekeem) 10% rabats.

Diensdorbè, pahr Preekuli,
ſulaina weeta
wehl brihwa.

Marmora, granita un **tſchuguna kapu kruſtus,** kà ari **akmena kruſtu pamatus** pahrdod wiſlehtaki [63]
W. Brauer's,
Jelgawà, Katolu eelà № 27.

Weikala draugi!

Perſonigi fabrikàs eepehrkot, man ir ſchinì gadà it ihpaſchi iſdewees wiſas **manufaktur, modes, tucha, bukſtina, kaſchotu** un **kurpneeku prezes**
par tik lehtam zenam pahrdot, kahdas wehl lihdſ ſchim naw biju-ſchas.

Zerams, ka manì labwehli kà lihdſ ſchim, tà ari uſ preekſchu mani ar ſaweem eepirkumeem pagodinàs, par ko es eepreekſchu pateizos.

S. N. Gottliebs,
Jelgawà, Leelajà eelà.

A. Loginowa
tehjas, auglu un kolonialpretſchu pahrdotawa
Katolu eelà Nr. 2,
peedahwà ſawu lehgeri
eekſch- un **ahrſemes**
wihnu,
kà ari **rumu, konjaku, araku, biſchofu, daſchadus likeerus** un **ſchehlkinus** par Rihgas pagrabu zenahm.

Pee dſimtmuiſchas Ihlès, Tukuma aprinkì, 10 werſtes no dſelſzeła ſtanzijas Behnes, apſtahkku dehl, iſ brihwas rokas **pahrdodamas** waj **iſnomojamas** ſchahdas mahjas:

1) **Graſchu mahjas;** wiſs areals 128 puhraweetas, no kam 100 puhraweetu aramàs ſemes. Kurſemes kreditbeedribas aiſſleena 1800 rub., no kam pa Jahneem 1893. g. 776 rub. 93 kap. jau deldeti. Pirkſchanas makſas atlikums muiſchas ihpaſchneekam makſajams 1700 rub.
2) **Kurſu mahjas;** wiſs areals 176 puhraweetas, no kam 113 puhraweetas aramahs ſemes. Kurſemes kreditbeedribas aiſſleena 2200 rub., no kam pa Jahneem 1893. g. 949 rub. 43 kap. jau deldeti. Pirkſchanas makſas atlikums 2100 rub., obligazijas parads 400 rub.
3) **Keepu mahjas** (Leel-Auzes robeſchàs, pee eſera); wiſs areals 246 puhraweetas, no kam 85 puhraweetas aramahs ſemes. Kurſemes kreditbeedribas aiſſleena 2300 rub., no kam pa Jahneem 1893. g. 992 rub. 61 k. jau deldeti. Pirkſchanas makſas atlikuma parads 2600 rub., un obligazijas parads 300 rub.

Klahtakas ſinas dabonamas Ihlè, pee mahju ihpaſchneekeem, un Jelgawà, zaur aprinka marſchalu **von Hoernera** kungu.

Papiroſus ПАНСКІЯ
no teizama labuma peedahwà **10 gab. par 3 kap.**
S. J. Laſerſohn
Jelgawà, Leel. eelà 29

Tagad dſihwoju **Jaun-Schagarè,** ſawà namà, Sudmalu eelà, un peenemu wiſadus **ſchuwejas darbus,** kà ari
jaunas meitenes mahzibà.
E. Lansky.

Maſchinu ſtrahdatawa ar ſmehdi, ar un beſ leetahm, ar jaunu ſchpindelu dreibenki, ar koku un kartupeku dahrſu, aiſzeloſoſchanas dehl iſrentejama Schagarè pee K. Rosenbacha.

Premiju biletes.
H. Blocka bankas kantoris Peterburgà,
ar Augſtas Waldibas atlauju pahrdod
premiju biletes uſ nomakſu,
rokas nauda **20** waj **15** rubku, tahlak 10 waj 5 rubki par mehneſi. Weenigais pahrdewejs Latwijà: **Th. Fr. Ewerts,** Rigà, Grehzineeku eelà № 12. 1. aiſnehmums tiks iſlozets **2. janw. 1894. g.**

NB. Treſchà aiſnehmuma ſerija 6388 № 45, pee H. Blocka uſ nomakſu pirkta, atneſa 1. now. f. g. Jelgawà dſihwojoſcham feldfebellim J. Popowam winneſtu 5000 rubl. leelumà.

Auru muiſchà
wehl **kahdi kalpi** uſ ſemju weetam — ikkatris dabutu 20 puhraweetas aramàs ſemes, puhraweetu plawas un 1/4 puhraweetu dahrſa ſemes, waretu peedotees waj Auru muiſchà, waj Jelgawà Skrihwera eelà № 4, pee ſtahtsrahta Zoepffel kunga.

Uhtrupe
Rundales Maſ-Berſtelè treſchdeen un zetortdeen tai 29. un 30. Dezembr. 1893 g. Iſuhtrupeti tiks: ores, rati, kamanas, ragus, ſirgi, ſirguleetas, daſchdaſchadi leetas-koki u. t. j. pr. Tur pat ari tiks weena akminu ehka dehl noplehſchanas un aiſweſchanas wairakſolſchanà pahrdota.
H. Bekmann, rentneeks.

Skolneeki
atron korteli, ar waj beſ koſtes, Leelajà eelà, ſkolu tuwumà. Japeepraſa Brilles kgu grahmatu tirgotawà, Jelgawà, Katolu eelà № 3.

Krona mahjas
iſnomajamas uſ 6 gadeem, no Jurgeem 1894 g. — Mahju leelums: 308 puhrw., no tahm 200 puhrw. aramàs ſemes, 75 puhrw. plawas; labas ehkas. — Tuwakas ſinas **Stepermana** grahmatu pahrdotawà, **Saldù.**

Efraim Jakobſohna un dehla
buhwmaterialu pahrdotawa Jelgawà, Reyhera eelà № 4,
peedahwà **melderu kungeem**
guajak un aſbeles kokus.

Fabrikas ſihme.

1838.

Theodor Erdmana
ſwetſchu un ſeepju fabrika
Jelgawà
peedahwà leelakà iſwehlê wiſlabakàs ſortes **ſeepes.**

Birſchas ſinas.
Leepajà, 13. Dezemberi.
Rudſi: 120 mahrz., Hollandijas, 63 k. par pudu.
Auſas: Balt'auſas, laba preze, 70—76 k. par. pudu.
Meln'auſas: laba preze, 80 kap. par pudu;
zaurmehra zena 79 kap. par pudu.
Meeſchi: laba preze. — kap. par pudu.
Ehda-mà meeſchi: 51 kap. par pudu.
Linſehklas: Leiſchu, 1.34 kap. par 7 mehreem. un
ſtepju 1.36 kap. par 7 mehreem.
Griki: 73 kap. par pudu.
Ehdamà ſirni: 63 kap. par pudu.

Печатать разрѣшается. Полиціймейстеръ Баронъ Роппъ.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tè klaht 2 peelikumi.)